

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM HÀ NỘI**

PHÍ THỊ THÙY VÂN

**VẬN DỤNG LÝ THUYẾT KIẾN TẠO TRONG DẠY HỌC MỘT
SỐ CHỦ ĐỀ HÌNH HỌC CHO HỌC SINH GIỎI TOÁN THCS**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ GIÁO DỤC HỌC

HÀ NỘI - 2014

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM HÀ NỘI**

PHÍ THỊ THÙY VÂN

**VẬN DỤNG LÝ THUYẾT KIẾN TẠO TRONG DẠY HỌC MỘT
SỐ CHỦ ĐỀ HÌNH HỌC CHO HỌC SINH GIỎI TOÁN THCS**

Chuyên ngành: Lý luận và Phương pháp dạy học bộ môn Toán

Mã số: 62.14.01.11

LUẬN ÁN TIẾN SĨ GIÁO DỤC HỌC

Người hướng dẫn khoa học:

- 1. PGS.TS. Đỗ Tiến Đạt**
- 2. PGS.TS. Nguyễn Anh Tuấn**

HÀ NỘI - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tác giả xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tác giả. Các kết quả nghiên cứu và các số liệu nêu trong luận án là hoàn toàn trung thực và chưa từng được các tác giả dùng để xét học vị lần nào.

Hà Nội, tháng 3 năm 2014

Tác giả

Phí Thị Thùy Vân

LỜI CẢM ƠN

Nghiên cứu sinh xin cảm ơn Ban giám hiệu, Phòng Sau đại học, Ban chủ nhiệm khoa Toán-Tin, Bộ môn LL&PPDH Toán trường Đại học Sư phạm Hà Nội đã tạo điều kiện cho tôi thực hiện và hoàn thành chương trình nghiên cứu của mình.

Xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc nhất tới PGS. TS. Đỗ Tiến Đạt, PGS. TS. Nguyễn Anh Tuấn đã trực tiếp hướng dẫn nghiên cứu sinh trong suốt quá trình nghiên cứu và hoàn thiện luận án.

Xin được chân thành cảm ơn các thầy giáo, cô giáo và các nhà khoa học đã quan tâm, động viên và có những ý kiến quý báu cho nghiên cứu sinh trong quá trình làm luận án.

Tôi xin gửi lời cảm ơn tới Ban Giám Đốc và các bạn đồng nghiệp Sở Giáo dục và Đào tạo Hải Dương, nơi tôi đang công tác đã động viên, cổ vũ và tạo nhiều điều kiện thuận lợi trong suốt quá trình nghiên cứu.

Xin cảm ơn gia đình, bạn bè và các bạn đồng nghiệp gần xa đã luôn động viên, chia sẻ và giúp đỡ tôi trong thời gian học tập và nghiên cứu.

Hà Nội, tháng 3 năm 2014

Tác giả

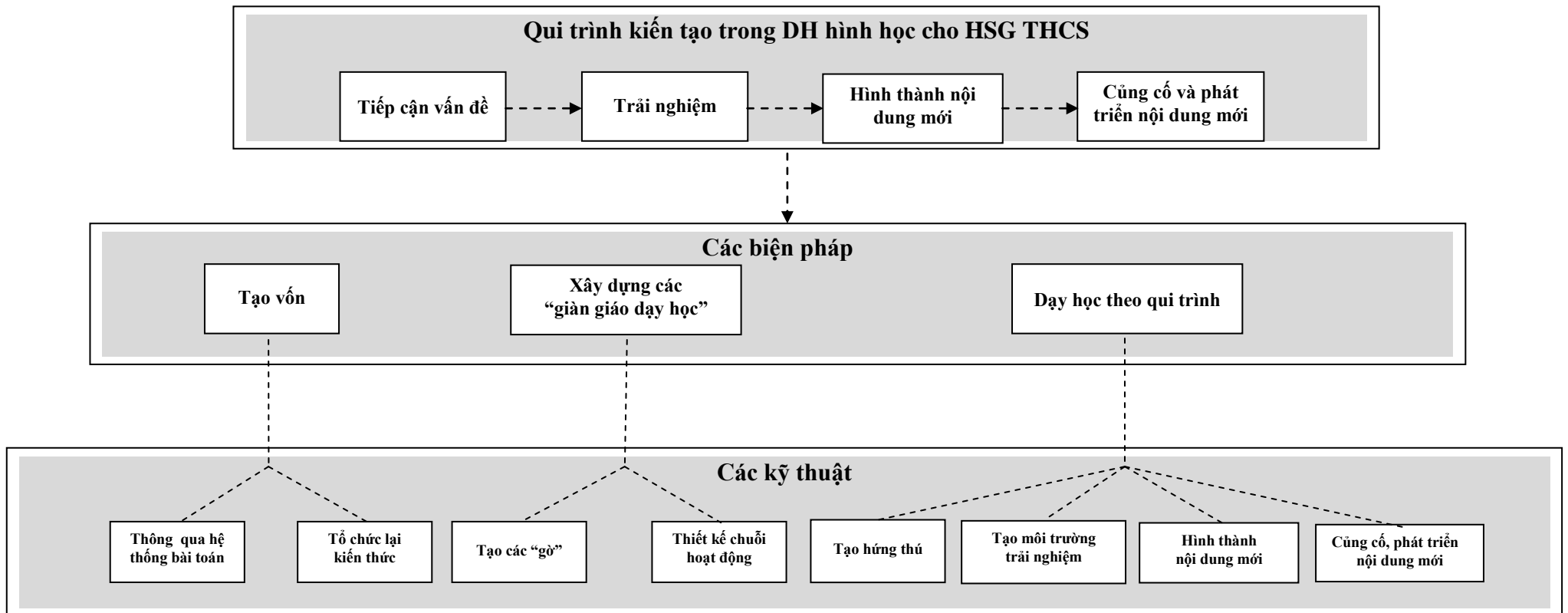
Phí Thị Thùy Vân

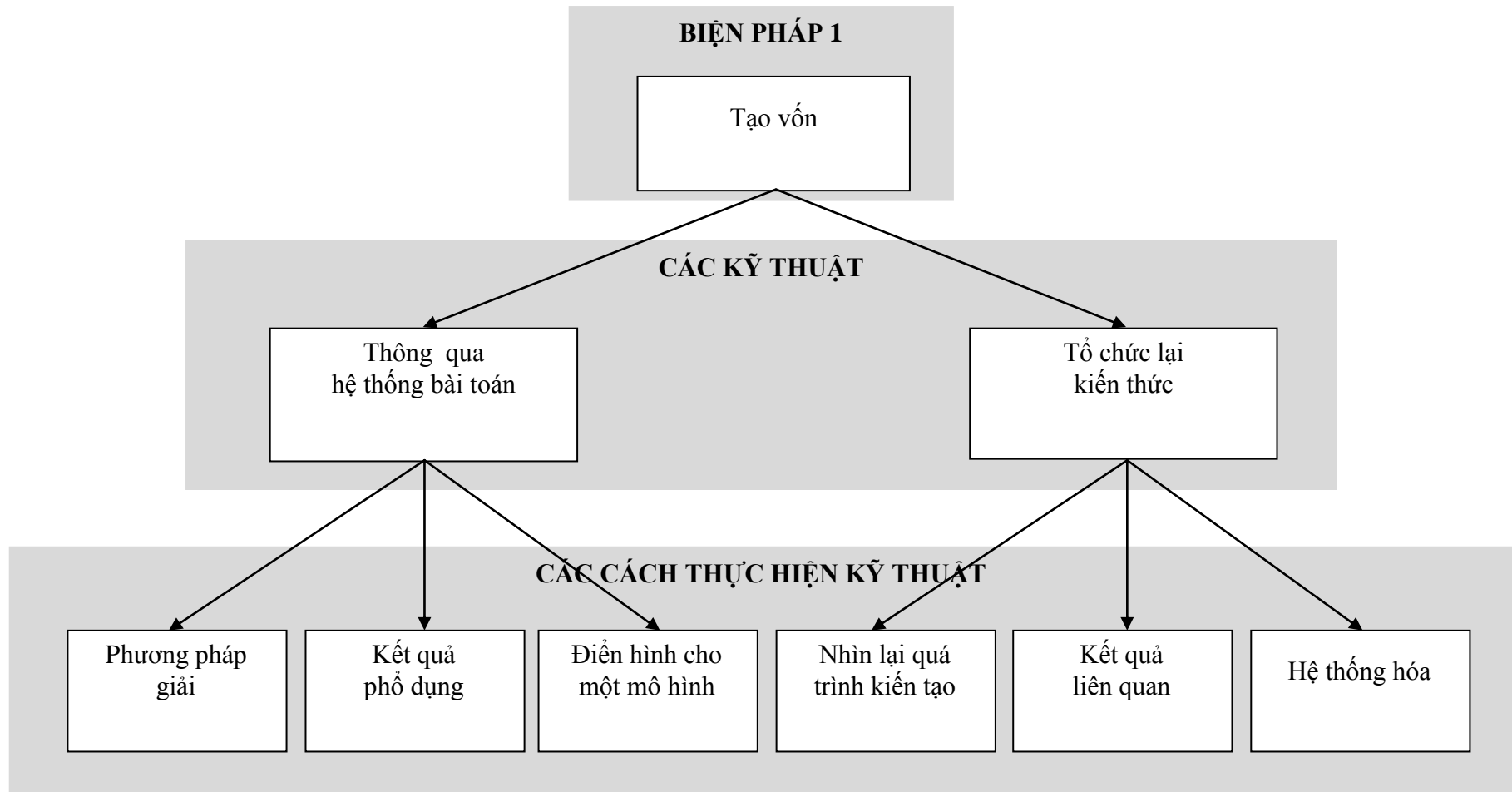
MỤC LỤC

DANH MỤC CÁC BẢNG.....	ix
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ.....	x
DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ.....	x
MỞ ĐẦU.....	1
1. Lý do chọn đề tài.....	1
2. Giả thuyết khoa học.....	3
3. Mục đích nghiên cứu.....	3
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	3
6. Phương pháp nghiên cứu.....	3
7. Dự kiến kết quả.....	4
8. Cấu trúc luận án.....	4
Chương 1 - CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN.....	5
1.1. Tổng quan về vấn đề nghiên cứu.....	5
1.1.1. Tình hình nghiên cứu ở nước ngoài.....	5
1.1.2. Tình hình nghiên cứu ở trong nước.....	9
1.1.3. Những khó khăn, hạn chế trong dạy học kiến tạo.....	11
1.2. Lí thuyết kiến tạo.....	13
1.2.1. Sơ lược về lịch sử và sự phát triển của lí thuyết kiến tạo.....	13
1.2.2. Dạy học kiến tạo.....	26
1.3. Thực trạng dạy và học hình học cho học sinh giỏi THCS.....	44
1.3.1. Chương trình hình học THCS của Việt Nam.....	44
1.3.2. Đặc điểm học sinh giỏi THCS.....	45
1.3.3. Thực trạng dạy và học hình học đối với học sinh giỏi trường THCS.....	48
1.4. Quy trình kiến tạo trong dạy học Hình học cho HSG THCS.....	51
TIỂU KẾT CHƯƠNG 1.....	55
Chương 2 – MỘT SỐ BIỆN PHÁP VẬN DỤNG LÍ THUYẾT KIẾN TẠO VÀO DẠY HỌC HÌNH HỌC CHO HỌC SINH GIỎI THCS.....	57
2.1. Định hướng xây dựng các biện pháp.....	57
2.2. Một số biện pháp vận dụng lí thuyết kiến tạo vào dạy học hình học cho học sinh giỏi THCS.....	57

2.2.1. Biện pháp 1. Tạo vốn kiến thức và kinh nghiệm cho học sinh làm “nền móng” để kiến tạo tri thức.....	57
2.2.2. Biện pháp 2. Xây dựng các “giàn giáo dạy học” hỗ trợ học sinh kiến tạo tri thức.....	75
2.3. Minh họa cụ thể những biện pháp đã đề xuất trong dạy học khái niệm, định lí và giải bài tập hình học cho học sinh giỏi ở trường THCS.	105
2.3.1. Dạy học khái niệm hình học.....	105
2.3.2. Dạy học định lí hình học.....	116
2.3.3. Dạy học giải bài toán hình học.....	125
TIỂU KẾT CHƯƠNG 2.....	133
Chương 3 - THỰC NGHIỆM SỰ PHẠM.....	134
3.1. Mục đích, yêu cầu, nội dung thực nghiệm sự phạm.....	134
3.1.1. Mục đích.....	134
3.1.2. Yêu cầu.....	134
3.1.3. Nội dung thực nghiệm sự phạm.....	134
3.2. Thời gian, qui trình và phương pháp đánh giá thực nghiệm sự phạm.....	134
3.2.1. Thời gian thực nghiệm sự phạm.....	134
3.2.2. Đối tượng thực nghiệm sự phạm.....	134
Các lớp thực nghiệm, lớp đối chứng khi thực nghiệm sự phạm vòng 2:.....	135
3.2.3. Quy định tổ chức thực nghiệm sự phạm.....	135
3.2.4. Phương pháp đánh giá kết quả thực nghiệm sự phạm.....	136
3.3. Tiến trình thực nghiệm sự phạm.....	137
3.3.1. Thực nghiệm sự phạm vòng 1.....	137
3.3.2. Thực nghiệm sự phạm vòng 2.....	142
TIỂU KẾT CHƯƠNG 3.....	147
KẾT LUẬN.....	149
CÁC CÔNG TRÌNH ĐÃ CÔNG BỐ.....	150
TRÊN CÁC TẠP CHÍ LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN.....	150
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	151
PHỤ LỤC.....	160

SƠ ĐỒ

BIỆN PHÁP 2

Xây dựng các “giàn
giáo dạy học

CÁC KỸ THUẬT

Tạo các “gờ”

Thiết kế chuỗi
hoạt động

CÁC CÁCH THỰC HIỆN KỸ THUẬT

Các câu hỏi,
những gợi ý

Các kết quả
trung gian

Xét các trường hợp
riêng

Các liên tưởng

Biến đổi
bài toán

Đường phụ

Hoạt động
theo mẫu

Hoạt động
định hướng

